

DRŽAVNI ŠTIT

FOTOGRAFIE A. ČIČIĆ

Načelnik ŠNO
Miroslav Talijan

REPORTERI "VESTI" U ŠKOLI NACIONALNE ODBRANE

Kako postati general

Major
Stilianos
Garitos iz
Grčke

PIŠE: Đorđe BAROVIĆ

U ovu školu ne može svako. Ulaži se samo po specijalnom pozivu jer se od najboljih odabiraju još bolji da uče da brane državu, i kad je napadnuta, i kad nije. Zovu je i škola za generale zato što neko može da je završi i da ne dobije taj čin, ali niko ne može da postane general a da je prethodno nije završio.

Škola nacionalne odbrane, najviši stepen u vojnom obrazovanju Srbije, ovog novembra proslavlja vreden jubilej - 60 godina rada, a reporteri "Vesti" dobili su specijalnu dozvolu da zavire unutar ove ustanove i saznaju na koji način se to obrazuju srpski vojnici, ali i brojni visokorangirani oficiri iz oružanih snaga drugih zemalja.

Sve oružane snage na svetu, barem one koje drže do sebe, imaju razvijeno vojno obrazovanje, a Škola nacionalne odbrane je kruna obrazovanja svakog oficira - objašnjava načelnik ŠNO Miroslav Talijan.

Ovaj pukovnik se posvetio nauci, doktorirao, postao vanredni profesor na

Vojnoj akademiji. Sada rukovodi onima koji će za desetak godina komandovati srpskim oružanim snagama.

Prijateljstvo naroda

- Znanje je u 21. veku najveći kapital. Ko bude imao znanje, imaće sve - objašnjava Talijan. Ove godine školu pohađaju i pripadnici oružanih snaga iz Rusije, Grčke, BiH, Makedonije i Alžira.

- Srpski sam učio najpre na kursu u Moskvi, a ovde zahvaljujući kolegama. Lep jezik, kao i ruski - kaže uz smešak 32-godišnji major ruskih Vazdušno-dešantnih snaga Vasilij Bočarnikov.

U školi je od 30. avgusta i zadovoljan je uslovima. Pokazuje svoju sobu koja se lako može uporediti s nekom hotelskom.

- U Rusiji sam s velikom pažnjom pratio sve što se događa u Srbiji, a gotovo redovno naši mediji prenose o velikoj ljubavi koju vaš narod ima prema našem. Kad sam stigao, u to sam se uverio i svojim očima - priča Bočarnikov.

Kaže da je u Školi nacionalne odbrane već naučio dosta novog, posebno iz oblasti strategije i operativnog umeća.

- Postoje razlike u školovanju oficira u Srbiji i u Rusiji, ali ciljevi i mehanizmi su isti. Zato je ovo veoma vredno iskustvo koje ću poneti, ali i iskoristiti u daljem usavršavanju. Uostalom, svake godine armije naše dve zemlje održavaju zajedničke vojne vežbe, pa će mi dobro doći naučeno - kaže ovaj specijalac.

Mnogo otvoreniji za priču su 38-godišnji major Stilianos Garitos iz Grčke i 43-godišnji potpukovnik Slave Grozdanovski iz Makedonije. Ne skrivaju prijateljstvo njihovih naroda sa srpskim.

- Meni lično je velika čast što sam prvi Grk koji pohađa komandno-štabno usavršavanje u Školi nacionalne odbrane. Svi znamo kakvi su odnosi naša dva naroda i to je neizbrisiva tradicija. Naše pradeđe su zajedno ginule na Solunskom frontu i to se ne može tako lako zaboraviti. Učinicu sve da se saradnja naše dve zemlje još više unapredi i sve ono što ovde naučim preneću u našu vojsku. Ovaj način razmene iskustava je, po meni, najbolji model - veli uz širok osmeh Garitos, pripadnik Pešadije grčke vojske.

Ovo mu je četvrti boravak u Srbiji, ali svi dosadašnji nisu imali ovako lep povod.

- U tri navrata sam boravio na Kosovu, u sklopu NATO snaga. Ranije nisam puno znao o Jugoslaviji. I Srbiju sam upoznao mnogo godina pošto je SFRJ prestala da postoji. Ali, polako upoznajem taj deo vaše istorije i sve više se čudim kako je bilo moguće da tako ozbiljna oružana sila tako brzo propadne - kaže ovaj Grk.

Najbolji u regiji

U Školi nacionalne odbrane brzo je stekao najboljeg druga, pripadnika puka Specijalnih operacija makedonske vojske Slavu Grozdanovskog.

Politiku su ostavili po strani, a sve su podredili unapređenju svojih vojnih znanja.

- Odranije znam da je Škola nacionalne odbrane najviši stepen vojnog obrazovanja u Srbiji, a verovatno i u celoj regiji. Ponosan sam što sam upravo ja izabran da je završim jer Srbija ima veoma stručne profesore od kojih i te kako ima šta da se nauči - ističe Grozdanovski.

Ovaj potpukovnik ističe da će mu diploma ŠNO omogućiti da po povratku u Makedoniju dobije čin pukovnika, a da dvojicu njegovih kolega, po završetku ove škole, očekuju generalski činovi.

Sva trojica naših sagovornika diplomatski su odbili da komentarišu aktuelne političke događaje objašnjavajući da je politika za političare, a vojska za vojnike. Ipak, od Grka i Makedonca smo uspeali da izmamo barem delimičan odgovor oko migrantske krize.

- Rešavanje ovog, veoma teškog problema ipak nije u domenu vojnika, već političara. Vojska može da pomogne državi, ali to je problem koji će morati da rešavaju sve države Evrope - objašnjavaju budući generali.

Iskustva istorije

Pukovnik Talijan kaže da Škola baštini tradiciju usavršavanja "generalštabnih oficira" Vojske Kneževine Srbije.

- Moderna srpska vojska stvarana je od početka Prvog srpskog ustanka pa sve do Prvog svetskog rata. Njen razvoj odvijao se pod francuskim, ruskim i nemačkim (pruskim) uticajem, u zavisnosti od političke orijentacije dvora. Danas, više od veka

kasnije, i dalje koristimo iskustva vojnih sila, ali kroz autentičan srpski naučno-obrazovni program na koji smo veoma ponosni. Srpska istorija ima dovoljno iskustava i događaja da kreiramo originalne programe školovanja - naglašava Talijan.

Potpukovnik
Slave
Grozdanovski
iz Makedonije

Školovanje stranaca

Škola nacionalne odbrane do sada je završila 381 polaznik iz 17 oružanih snaga i armija sveta: od Indonezije, Iraka, Zambije, Zimbabvea, Republika Kape Verde do najmoćnijih zemalja sveta - SAD, Rusije i Kine.

Doktori ratnih veština

Načelnik ŠNO Miroslav Talijan ističe da je među profesorima koji predaju na školi 20 doktora i magistara nauka, a da je od 1978. godine promovisano 89 doktora nauka iz oblasti ratne veštine, dok je od 2005. godine 24 oficira dobilo titulu doktora vojnih nauka.

Major ruskih
Vazdušno
desantnih
snaga Vasilij
Bočarnikov

Ove godine školu pohađaju i pripadnici oružanih snaga iz Rusije, Grčke, BiH, Makedonije i Alžira